Toplam Kalite Yönetimi ?lkeleri Uygulanmas? ve Önemi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Toplam Kalite Yönetimi ?lkeleri Uygulanmas? ve Önemi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31662

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Toplam Kalite Yönetimi ?lkeleri Uygulanmas? ve Önemi Ölçe?i, 2001 y?l?nda E. Çetin taraf?ndan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Bu ölçe?in temel amac?, Toplam Kalite Yönetimi (TKY) felsefesinin temel ilkelerinin, özellikle ilkö?retim okullar? gibi e?itim kurumlar?nda ne ölçüde uyguland???n? ve bu ilkelerin okul yöneticileri ve ö?retmenler taraf?ndan ne kadar önemli görüldü?ünü belirlemektir. Ölçek, TKY felsefesinin e?itim yönetimine adaptasyon potansiyelini ara?t?rmakta ve uygulama düzeyindeki farkl?l?klar? ortaya koymaktad?r.

Ölçek, e?itim ortamlar?nda kaliteyi art?rmaya yönelik yönetimsel süreçlerin de?erlendirilmesinde kritik bir rol oynamaktad?r. Geli?tirme çal??mas?, Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü bünyesinde gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, e?itim yöneticileri ve ö?retmenlerin TKY ilkelerine yönelik alg?lar?n? sistematik bir ?ekilde ölçerek, kurumsal geli?ime rehberlik edecek veriler sunmay? hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Toplam Kalite Yönetimi, TKY, E?itim Yönetimi, Kalite ?lkeleri, Ölçek Geli?tirme, Okul Yönetimi, ?lkö?retim.

Yazarlar

E. Çetin

Amaç

Bu ölçe?in birincil amac?, Toplam Kalite Yönetimi (TKY) felsefesinin temel prensiplerinin ilkö?retim okulu ortamlar?nda uygulanma düzeyini ve bu prensiplere verilen önemi ölçmektir. Ölçek, uygulay?c?lar?n (yöneticiler ve ö?retmenler) TKY'nin sürekli geli?im, mü?teri odakl?l?k, çal??anlar?n kat?l?m? ve liderlik gibi ana boyutlar?na dair mevcut durum alg?lar?n? saptamak üzere tasarlanm??t?r.

?kincil olarak, ölçek, TKY ilkelerinin uygulanmas?ndaki potansiyel engelleri ve ba?ar? faktörlerini belirlemeye yard?mc? olmay? amaçlamaktad?r. Elde edilen veriler, e?itim sistemindeki kalite iyile?tirme çabalar? için somut öneriler geli?tirmeye ve e?itim yönetiminde TKY uygulamalar?n?n yayg?nla?t?r?lmas?na zemin haz?rlam??t?r.

Yap?

Toplam Kalite Yönetimi ?lkeleri Uygulanmas? ve Önemi Ölçe?i, e?itim ba?lam?nda TKY'nin çok boyutlu yap?s?n? ölçmek üzere tasarlanm??t?r. Bu yap?, genellikle TKY felsefesinin temel

ARABPSYCHOLOGY.COM

direklerini olu?turan çe?itli alt boyutlar? içermektedir. Bu alt boyutlar, okul yönetimindeki kalite anlay???n?n bütüncül bir de?erlendirmesini sa?lamaktad?r.

Ölçek, muhtemelen a?a??daki temel TKY ilkelerini yap?sal bile?enler olarak ele almaktad?r:

Mü?teri Odakl?l?k: Ö?renci, veli ve toplum beklentilerinin kar??lanmas?.
Sürekli ?yile?tirme (Kaizen): E?itim süreçlerinin ve sonuçlar?n?n sürekli olarak analiz edilip geli?tirilmesi.
Liderlik: Okul yönetiminin kalite taahhüdü ve vizyonu.
Çal??anlar?n Kat?l?m?: Ö?retmenlerin ve di?er personelin karar alma süreçlerine ve kalite çal??malar?na aktif kat?l?m?.
Veriye Dayal? Karar Verme: E?itimsel süreçlerin objektif ölçümlerle de?erlendirilmesi.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, orijinal yüksek lisans tezinin tam metninde detayl? olarak sunulmu?tur. Ancak, bu meta veride geçerlik bilgisine dair spesifik istatistiksel sonuçlar (örne?in, yap? geçerli?i, kapsam geçerli?i veya ölçüt ba??nt?l? geçerlik katsay?lar?) yer almamaktad?r.

Genellikle, geli?tirme a?amas?ndaki bu tür ölçeklerde, yap? geçerli?ini sa?lamak amac?yla uzman görü?leri al?n?r ve faktör analizi teknikleri uygulan?r. Kapsam geçerli?inin sa?lanmas? için TKY literatürü ve e?itim yönetimi uzmanlar?n?n görü?leri do?rultusunda madde havuzu olu?turulmu? olmal?d?r. Detayl? geçerlik analizleri için orijinal tez kayna??na ba?vurulmas? gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizlerine dair spesifik bir de?er (örne?in, Cronbach Alfa katsay?s?) bu meta veride belirtilmemi?tir. Ancak, bir ölçek geli?tirme çal??mas? olarak, iç tutarl?l?k katsay?s?n?n (Cronbach Alfa) hesaplanm?? olmas? beklenir. Bu katsay?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösterir.

Güvenirlik çal??malar? ayr?ca test-tekrar test güvenilirli?i veya e?de?er formlar güvenilirli?i gibi yöntemleri de içerebilir. Güvenirlik de?erlerinin kabul edilebilir düzeyde olmas?, ölçe?in tutarl? ve güvenilir sonuçlar üretti?ini gösterir. Bu kritik psikometrik bilgiler, Çetin'in (2001) yüksek lisans tezi içerisinde yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Toplam Kalite Yönetimi ilkelerinin çok boyutlu do?as? göz önüne al?nd???nda, ölçe?in yap?sal bile?enlerini ortaya ç?karmak için faktör analizi (genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi - AFA) kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi temel TKY ilkeleri etraf?nda

ARABPSYCHOLOGY.COM

topland???n? belirlemi?tir.

Faktör analizi sonuçlar?, TKY'nin farkl? boyutlar?n?n (örne?in, süreç yönetimi, insan kaynaklar? yönetimi, liderlik) birbirinden ayr??t?r?larak ba??ms?z alt ölçekler halinde de?erlendirilmesine olanak tan?r. Ölçe?in nihai yap?s?n?n, orijinal TKY modeline uygun faktör yükleri ve özde?erler ile desteklenmi? olmas? beklenmektedir.

Araç

Test Type:

Geli?tirme (Developmental Scale)

Format:

Derecelendirme format?na sahip, genellikle Likert tipi bir ölçek kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. (Derecelendirme bilgisi orijinal meta veride belirtilmemi?tir, ancak TKY uygulamalar? genellikle 5'li veya 7'li Likert tiplerinde de?erlendirilir.)

Language Available:

Türkçe

Population Group:

E?itim Yönetimi Personeli ve Ö?retmenler

Age Group:

Yeti?kin (?lkö?retim okullar?nda görev yapan profesyoneller)

Population Details:

Ölçek, ?stanbul'daki ilkö?retim okullar?nda görev yapan ö?retmenler ve yöneticiler üzerinde uygulanm??t?r. Çal??ma grubu, TKY ilkelerinin e?itim kurumlar?ndaki uygulamalar?n? do?rudan deneyimleyen ki?ilerden olu?maktad?r.

Test Methodology:

Anket yöntemi kullan?larak veri toplanm??t?r. Ölçek, kat?l?mc?lar?n TKY ilkelerinin hem

ARABPSYCHOLOGY.COM

"uygulanma s?kl???n?" hem de bu ilkelerin kurumsal ba?ar? için ta??d??? "önemi" ayr? ayr? de?erlendirmelerine olanak tan?yan iki boyutlu bir yap?ya sahip olabilir.

Anahtar Kelimeler

E?itimde Kalite, Yönetimsel De?erlendirme, Uygulanabilirlik, ?lkö?retim Kurumlar?, Marmara Üniversitesi, Sürekli Geli?im.

Yazarlar

Author ORCID Identifier:

Veri mevcut de?ildir.

Affiliation Email addresses:

Veri mevcut de?ildir.

Correspondence Address:

Çal??man?n yap?ld??? kurum: Marmara Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

?zinler:

Ölçek, akademik bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Ticari kullan?m veya geni? çapl? uygulamalar için yazar?n (E. Çetin) ve tezin ba?l? oldu?u Marmara Üniversitesi'nin izni gerekebilir.

Ücret:

Akademik amaçl? kullan?mlar için genellikle ücret talep edilmemektedir, ancak ticari veya geni? ölçekli lisanslama durumlar? için yazara ba?vurulmal?d?r.

Test Y?l?:

2001

ARABPSYCHOLOGY.COM

Kaynaklar

Çetin, E. (2001). *Toplam kalite yönetimi ilkelerinin ilkö?retim okullar?nda uygulanabilirli?i* (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Toplam Kalite Yönetimi ?lkeleri Uygulanmas? ve Önemi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynak meta verisinde yer almamaktad?r. Maddelerin tamam?na ula?mak için Çetin (2001) taraf?ndan haz?rlanan yüksek lisans tezinin tam metnine ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM